

živine in našega blaga. Od padca dinarja je imel korist le naš podeželski trgovec in trgovec sploh, ki je — opravičeno ali neopravičeno — takoj navil ene svojemu blagu, ki deloma pride iz tujine, čim je dinar padel. Polozaj se je vsled padca dinarja za našega kmetovalca poprej poslabšal, kakor izboljšal, ker se ni dvignila cena živini in ostalemu kmetijskemu blagu, dvignila pa se je večidel cena potrebščinam — katere mora kupovati kmetovalec v trgovini. — Iz vsega tega sledi, da je bila inflacija za našega kmetovalca mogoče koristna, takoj po preobratu, ko se je kmetijsko blago med posameznimi državami svobodno, oz. prosto izvažalo in uvažalo; danes pa inflacija našemu položaju iz gospodarskega vidika samo škoduje.

II.

Pa bo rekel ta ali oni kmetovalec: »Saj torej nima pomena, da bi naše blago izboljševali, da bi vzrejali boljše, težje in dobičkanosnejšo živino, ko pa ne moremo zadostno izvažati!« K temu ugovoru bi pripomnil sledeče: 1. Ne gre predvsem zato, da blago in živino slepo izboljšujemo, gre predvsem zato, da pocenimo pridelovanje, da zmanjšamo stroške našega pridelovanja. — Predlanskem ali že preje je bilo n. pr. med kmetovalci ljubljanske okolice veliko ogorčenje, ker se je cena mleku v Ljubljani znižala menda od 3 Din na Din 2.50. Pa je neki kmetovalec črno na belem dokazal, da stane našega kmetovalca pridelovanje 1 litra mleka ne 3 Din, ampak Din 4.50. »Kako pa to, da je mleko v nekaterih gospodarsko naprednejših državah (Francija, Danska itd.) tako poceni, v naši valuti menda le Din 2.50 ali 2 Din? Kako shajajo v teh državah kmetovalci?« je začuden vprašal nekdo. Odgovor je čisto enostaven. V gospodarsko naprednejših državah držijo v hlevih le krave, ki dajejo nad 3000 litrov mleka, dočim pri istih režijskih stroških dajejo naše krave poprečno le 1200 litrov mleka na leto. Stroški za pridelovanje mleka so

torej pri nas neprimerno večji, ker se ne razdelijo na 3000 litrov, ampak na 1200 litrov. — Kakor je glede mleka, tako je tudi glede ravnosti in debeljenja naše živine. Mesto da bi vole za prodajo krmili le dve leti, jih krmimo 4 leta, da dosežejo primerno težo ter tako podvojimo stroške naše reje. Vsled tega tudi slab dohodek pri reji živine!

2. Opustitev vsakega zboljšanja v kmetijstvu ali celo nazadovanje kmetijsko-pridelovalne civilizacije bi le povzročilo, da bi se kmalu vrnili tudi glede naše življenjske stopnje na stopnjo, na kateri se nahaja podeželje v nekaterih južnejših krajih, na Hrvaškem, v Črnigori itd. Tako nazadovanje naše življenjske stopnje, ki bi sledilo nazadovanju kmetijske pridelovalne civilizacije, si menda nikdo ne želi. Se mogoče počutijo srečnejši ljudje z manjšimi zahtevami, z manjšo civilizacijo, toda povratek nazaj iz višje življenjske stopnje na nižjo je zelo težak in marsikomu nemogoč.

3. Potrebno je tudi, da izboljšamo naše kmetijsko pridelovanje in živino na stopnjo, na kateri se nahaja v naprednejših državah Evrope raditega, da bomo v času, ko se meje v gospodarskem pogledu odprejo, lahko tekmovali tudi z inozemskim blagom.

III.

Pa je dejal tudi že ta ali oni: »Kaj bi zboljševali kmetijske pridelke in pocenjevali pridelovanje: saj imata od tega potem korist le meščan in gospod, ki dobivata in kupita potem kmetijske pridelke ceneje!« — K temu bi pripomnil, da je bilo še v vseh urejenih državah tudi za podeželje, za kmeta, tem boljše, čim boljše je bilo meščanu. Čim slabše pa gre meščanu, tem slabše je navadno tudi za podeželje, ker je pač človeška družba prav tesno povezana med seboj in mora biti za vse člane človeške družbe življenje vsaj primerno in znošno, kjer je ta družba prežeta z resnično krščansko ljubeznijo in kulturo.

— — —

V DRUGIH DRŽAVAH.

Atentat na Hitlerja. Komisarski policijski predsednik v Münchenu Hitler je dne 20. marca pri sprejemu časnikarjev sporočil, da je bila policija obveščena iz Švice, da nameravajo komunisti izvršiti atentate proti državnemu kancelarju Hitlerju in proti vodilnim osebnostim današnje države. Dalje je izjavil, da bi bilo zjutraj v Münchenu skoro prišlo do atentata. V bližini spomenika Riharda Wagnerja so opazili tri čekiste, od katerih je govoril eden nemški, dva pa ruski ali češki jezik. Bili so v avtomobilu z berlinsko označbo. V bližini spomenika so skrili tri ročne granate in municijo. Priče, ki so slišale razgovor teh treh mož, so čule, da se pripravlja atentat, ko bi se danes Hitlerjev avtomobil peljal skozi Prinzregentenstrasse. Ko je prišla policija, pa so vsi trije možki zbežali. Policija je zaplenila samo ročne granate.

Koncentracijski tabor za komuniste. Policijski predsednik je izjavil, da vidi v vsakem poskusu atentata največjo nevarnost za javno varnost. Če bo oddan prvi strel, bo prišlo v Nemčiji do največjega klanja in pogroma, kakršnega svet še ni videl in ga nobena državna ali policijska oblast ne bode mogla zadržati. Prihodnje dni se bo v okolici Dachaua zgradilo prvo koncentracijsko taborišče za 5000 ljudi, kjer bodo zbirali komuniste, člane Reichsbannerja in marksistične voditelje, kateri ogrožajo varnost države. Socialno-demokratski listi ostanejo na Bavarskem prepovedani do 4. aprila.

Hitler je na razpotju. Dve možnosti stojita pred njim: ali s parlamentom, ali brez parlamenta. Ako se odloči za prvo možnost, mora iskati zaveznikov. Številčno razmerje strank v parlamentu je naslednje: narodni socialisti 288 poslancev, socialni demokratje 120, komunisti 81, centum 71, Hugenberg-Papen 52, bavarska ljudska stranka 20, manjše stranke 16, skupno 648 mandatorov. Ako bodo komunistični mandati razveljavljeni, kar se kot gotovo poroča, bi število poslancev znašalo 567, dvetretjinska večina pa 379. Ker ima Hitler skupno s Hugenbergovimi nemškimi nacionalci le 340 mandatov, mu še manjka do dvetretjinske večine kakih 40 glasov. Ako pa se Hitler odloči za drugo možnost: vladati brez parlamenta, mora za to dobiti od parlamenta pooblastilni zakon, ki je zanj potreben, zlasti ako gre za stvari, ki so določene po ustavi, dvetretjinska večina. Torej zopet nujnost, da išče zaveznikov. Hitler je v resnici že pogaja s katoliškim centrom, ki ni nedostopen za njegovo povabilo; ne more pa kajpada pristati na kakšen program, ki bi bil naravnost protiven političnim, kulturnim in socialnim načelom stranke, ki temelji na krščanskih idealih.

V Avstriji se je v sredo, 15. marca, vršil nekak boj med parlamentom in vlado. Kakor smo poročali v prejšnji številki, so v avstrijskem parlamentu odstopili vsi predsedniki (predsednik in oba podpredsednika). Vlada stoji na stališču, da parlament nima več pred-

V NAŠI DRŽAVI.

Narodna skupščina. Proračunska debata je bila zelo živahna. — Med govorom dr. Nikiča je prišlo do spopada med njim in poslancem Urekom. Glede na to je podpredsednik parlamenta dr. Kosta Popovič izjavil: »Po stenografskih beležkah sem ugotovil, da je nar. poslanec dr. Nikola Nikič med svojim govorom zaklical narodnemu poslancu Ivanu Ureku: »Molči, ti si za Stenjevca, odkoder si tudi prišel.« Zato ga kaznujem s pismenim opominom. Narodni poslanec Ivan Urek je med sejo fizično napadel poslanca dr. Nikola Nikiča, pri čemer je poleg žalitve svojega poslanskega tovariša izzval nered in preprečil delo na seji. Zaradi tega postopanja hkradno kaznujem narodnega poslanca Ivana Ureka z začasno izključitvijo

z zasedanja narodne skupščine za dobo ene seje ter ga v smislu poslovnika pozivam, da takoj zapusti skupščinsko dvorano.« — V pondeljek predpoldne je skupščina z zaključnim glasovanjem sprejela proračun.

V senatu kraljevine Jugoslavije je skupina senatorjev predložila načrt zakona o pobijanju korupcije v naši državi.

Državno sodišče za zaščito države je 14. marca t. l. objavilo sodbo v procesu proti bivšemu narodnemu poslancu dr. Ivanu Pernarju in tovarišem, obtoženim po zakonu o zaščiti države zaradi širjenja letakov, hujskanja, nasilja proti državnim oblastvom in ogrožanja javnega reda. Sodišče je obsodilo: dr. Ivana Pernarja na leto dni strogega zapor, Gjuro Kemfelja na poldrugo leto strogega zapor, Viktorja Košutiča na 10 mesecev strogega zapor in izgubo državne službe. Vsem obsojencem se vrsteje v kazni preiskovalni zapor. Soobtožena Fabian Plazovič in Paško Kaliterna sta bila oproščena.

sedstva ter zato ne more zborovati. — Drugi podpredsednik, velenemski poslanec dr. Straffner, ki je sicer tudi odložil svoje podpredsedniško mesto, pa je kljub temu sklical sejo parlamenta za sredo ob 3. uri popoldne. Pred začetkom napovedane seje je policija zasedla parlament. Hodniki in predsobe so bile polne kriminalnih uradnikov. Ulica pred parlamentom je bila zasedena s številno policijo. Čeprav je bila seja napovedana šele za 3. uro, je dr. Straffner že ob pol 3. uri z govorniškega odra nagovoril navzoče poslance opozicije; poslanci vladnih strank niso bili navzoči. Po kratkem nagovoru je dr. Straffner sejo zaključil, prihodnje seje pa ni sklical. Vlada smatra to sejo ne kot sejo parlamenta, marveč kot zborovanje po čl. 2 društvenega zakona. Opozicija pa je tudi zadovoljna, ker se niso vršila večja nasilstva.

Rusija zahteva ureditev meje napram Mandžuriji. Novi sovjetski poslanik Ju-

renjev je na sprejemu pri japonskem zunanjem ministru v Tokiu izjavil, da želi Rusija ureditev vseh obmejnih vprašanj napram Mandžuriji. Predlagal je zunanjemu ministru Ušidi, naj se takoj skliče mešana komisija, v kateri naj so zastopniki ruske, japonske in nove mandžurske države. Ta komisija bo morala ugotoviti mejo med Rusijo in Mandžurijo ter tudi izdati pravilnik, ki naj odstrani spopade med temi tremi državami.

Razorožitvena konferenca hira ter umira. Da bi jo rešil prezgodnje smrti, je angleški ministrski predsednik vložil poseben razorožitveni načrt ter ga v Ženevi branil v velikem govoru. Načrt je takšen, da z njim nista zadovoljni ne Francija ne Nemčija. Iz Ženeve se je Macdonald odpeljal v Rim na razgovor z Mussolinijem, da ga odvrne od revizionistične politike ter ga pridobi za politiko miru in mednarodnega sporazuma.

Novi kardinali. Na seji konzistorija je sv. Oče imenoval 6 novih kardinalov. So pa naslednji: 1. Angelo Dolci, rojen 12. VII. 1867 v Orvietu, apostolski nuncij v Rumuniji. 2. Peter Biondi, rojen 4. IX. 1872 v Rimu, apostolski delegat v Washingtonu v Zedinjenih državah. 3. Manrillio Fossati, rojen 1. 1876, nadškof v Turinu. 4. Ivan Ville-neuve, rojen v Kanadi v Severni Ameriki leta 1883, nadškof v Quebecu. 5. Elija Dalla Costa, rojen leta 1872, nadškof v Firenzi. 6. Teodor Innitzer, rojen leta 1875, nadškof na Dunaju. Sv. Oče je tudi napovedal, da je imenoval dva kardinala »in pectore (v prsih)«, to se pravi, da njihovi imeni še ne objavi. Storil pa bo to v primernem času.

Vračajo se v katoliško Cerkev. V Avstriji so socialnodemokratski voditelji zagrizeni nasprotniki vere in Cerkve. V borbi proti Cerkvi jim je dobrodošlo vsako sredstvo. Borba proti Cerkvi jim služi kot politično sredstvo. Ker s svojo razredno borbo ne uspevajo tako, kakor bi želeli, pa podpihujejo delavce in druge svoje pristaše za boj proti katolicizmu. To je izrabljanje, in sicer brezvestno izrabljanje vere v politične svrhe. To, kar po krivici očitajo kršč. socialcem, da izrabljajo vero za politične namene, to delajo sami. V živem spominu nam je še, kako so se borili socialni demokratje proti največjemu poveljniku avstrijskemu državniku duhovniku dr. Seiplu. Ker jim je v borbi proti temu odličnemu možu odpovedalo vsako orožje iz njihove politične orožarne, pa so posegli na versko področje ter začeli strastno gonjo zoper Cerkev in za izstop iz nje. Na stotine in tisoče ljudi se je dalo preslepiti in ogo-ljufati za najdražjo svetinjo ter so odpadli od Cerkve. Ni pa jim mirovala vest in zdaj se v velikem številu vračajo v katoliško Cerkev. Veliko pripomaga k temu novi dunajski nadškof dr. Innitzer, bivši minister za socialno

politiko, ki je socialno čuteč mož ter med ljudstvom jako priljubljen.

Kako spraviti ljudi v cerkev? Na Nemškem je protestantovsko društvo, ki se imenuje »Nemški kristjani«. Ti ljudje opažajo žalostno dejstvo, da so se protestanti odvrnili od vere in verskega življenja, da ne hodijo v cerkev, ne molijo ter vobče ne izvršujejo svojih krščanskih dolžnosti. Ta doznava se je omenjenega društva jako neprijetno dojmla. Člani si belijo glave, kako odpraviti to versko mrtvilo ter iz verskih mlačnežev napraviti dejavne kristjane. Po dolgem razmišljanju so sklenili obrniti se na narodno-socialistično vladno, naj izda zasilno naredbo o obiskovanju službe božje. Ako izda je hitlerjevska vlada druge zasilne naredbe, zakaj ne bi izdala navedene naredbe, ki jo zahtevajo razmere? Predlog »Nemških kristjanov« je ta: Izda naj se cerkveni pas, ki naj omogoči kontrolo o obiskovanju božje službe. Člane protestantovske cerkve naj zaželjena vladna naredba prisili, da gre do vsaj dvakrat na mesec — torej niti ne vsako nedeljo — k službi božji. Kdor se te službe božje v resnici udeleži, dobi v svojem cerkvenem pasu o tem potrdilo. Časniki dozda še niso poročali, ali sta Hindenburg in Hitler pristala na izdajo takšne zasilne naredbe. Vsekako bi bila koristnejša nego vse druge, ki jih je Hitler izdal.

Cerkve zidajo v Parizu. Na pobudo pariškega nadškofa kardinala Verierja se bo v Parizu in okolici zgradilo veliko število prepotrebnih cerkva. Na programu je za sedaj 80 cerkva. V letih 1931-32 je kardinal moral iti zdaj na to, zdaj na drugo stran Pariza, da blagoslovi temeljni kamen kakšne nove cerkve. V kratki dobi je blagoslovil temeljne kamne 42 cerkvam. Sedaj se te cerkve dogotavljajo in kardinal jih posvečuje. Ko je bila posvečena prva takšna cerkev, je bilo v cerkvi vse polno ljudi. Ljudstvo je bilo ganjeno ob lepih in pristranih kardinalovih besedah. Kako potrebne so te cerkve, je dokazovalo žalostno dejstvo, da je bilo med navzočimi dosti takih, ki se niso znali niti prekrižati, kamo-li moliti.

Za pomladansko zdravljenje uporabljajte

Planinka čaj

Bahovec, ki čisti in osvežuje kri in tako obnavlja celi organizem.

Zavitek Din 20 — v apotekah in drogerijah.

Tudi na Poljskem se pridno zidajo nove cerkve. V sami Varšavi je bilo tekom zadnjih 10 let zgrajenih 21 cerkva.

Zakon zoper bogokletje. Nizozemski parlament je sprejel zakon, ki določa težke kazni za bogokletstvo. Po tem zakonu, ki je že stopil v veljavo, se kaznuje z zaporom najmanj enega leta in z globo najmanj 100 holandskih guldinarjev tisti, ki z besedo ali podobo žali versko čuvstvo, javno in vidno zapíše besede ali napravi podobe, ki žalijo versko čuvstvo javnost kot bogokletstvo. Ta zakon je nastal iz odpora proti komunistom. Komunistično glasilo »Tribuna« je lani objavilo več člankov bogokletne vsebine o Bogu, veri in cerkvi. Proti temu so protestirali ne samo katoličani, marveč tudi protestanti. Prva posledica tega odpora je bilo uničenje navedenega lista, ker so ga bojkotirale vse knjigarne, biblioteke in čitalnice. Druga posledica pa je bila vložitev zakonskega predloga zoper bogokletje, ki so ga v parlamentu vložili katoliški poslanci. Za ta predlog so glasovale vse stranke, izvzemši kajpada komuniste in socialiste.

Okostje v drevesu.

V okolici mesta Zabreh na severnem Moravskem so razsežni gozdovi. Ko se pretekli teden podrla staro, jako debelo bukev, so videli, da je bilo deblo votlo. Votlina se je vlekla iz 10 m višine, kjer so se začenjale veje, kot ozka cev do tal. Ko so preiskovali votlino, so našli v njej človeško okostje in poleg njega staro puško s sprednjim nabojem, močan nož, posodo za žganje, nekaj cap od obleke in nekaj denarja; v puški je tičal naboj. Oblast je uvedla preiskavo, od katerega človeka bi bilo to okostje. Dognalo se je, da je to okostje nekega divjega lovca, ki je izginil pred 45 leti. Da bi se skril pred zasledovalci, ali pa da bi streljal na divjačino, je ta mož splezal na bukev. Ko je bil na bukvi, je zdrknil v duplino, ki je prej ni opazil, in po duplini je zdrknil do tal. Da bi se sam rešil iz dupline, je bilo tem bolj nemogoče, ker si je v tej ozki cevi zlomil desno roko, kakor se je videlo na okostju. Duplina je bila samo tako široka, da je imel v njej prostora. Ni se mogel gibati ne si pomagati. Kričal je na pomoč, pa ga ni nikdo slišal. Tako je v strašnih mukah v tej duplini končal svoje življenje. Čez 45 let je bilo njegovo okostje zagrebano na cerkvenem pokopališču.